

1. Obiekt

CERKIEW PARAFIALNA P.W. ŚW. MICHAŁA

2. Czas powstania

1864-1867

3. Miejscowość

TRZEŚCIANKA

11. Zdjęcia. rzut, przekrój, sytuacja, orientacja

4. Adres

Trześćianka

nr hipoteczny

5. Przynależność administracyjna

białostockie

województwo

Narew

gmina

pow. HAJNÓWKA

6. Poprzednie nazwy miejscowości

Trościanica

7. Przynależność administracyjna
przed 1 VI 1975

białostockie

województwo

Hajnówka

powiat

8. Właściciel i jego adres

Parafia Prawosławna

w Trześćiance

9. Użytkownik i jego adres

j.w.

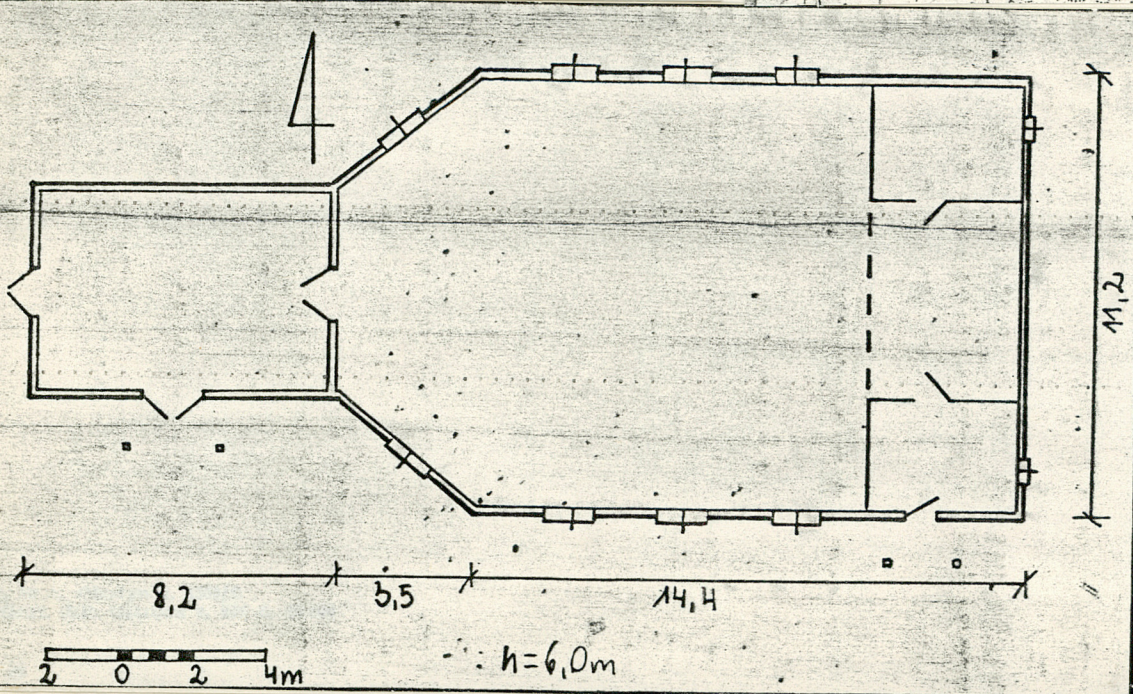
10. Rejestr zabytków

Nr

784

data

9.03.1894

12. Autorzy, historia obiektu, określenia stylu.

Cerkiew zbudowana w latach

1864-1867, na starym cmentarzu przycerkiewnym, w miejscu dawnej, także drewnianej cerkwi.

Brak danych o budowniczym i projektancie.

Budowla kilkakrotnie remon-

towana i odnawiana, m.in. remont generalny przeprowadzono w 1884 roku. Wówczas zbudowano także mur kamienny wokół cmentarza, istniejący także obecnie.

Po 1945 roku odnowiono elewacje /wymiana szalówki, malowanie ścian/, wymieniono pokrycie dachowe oraz odnowiono wnętrze.

W szczególności architektonicz-

nych budowla nawiązuje do innych wiejskich

i drewnianych cerkwi południowo-wschodniej

Białostoczczyzny.

13. Opis sytuacji, materiał i konstrukcja, rzut, bryła, elewacje, wnętrze, wyposażenie, instalacje)

Sytuacja: cerkiew usytuowana ~~na~~ w środkowej części wsi, po północnej stronie wiejskiej drogi-
-ulicy, na cmentarzu przycerkiewnym, w otoczeniu wysokiej zieleni. Orientowana. Materiał, konstruk-
cja, technika: drewniana, ustawiona na kamiennym fundamencie wzmocnionym zaprawą wapienno-cemento-
wą. Ściany konstrukcji wieńcowej oszalowane w układzie pionowym, wzmocnione lisicami. Naroża w
przyziemiu osłonięte pionowymi, szerszymi deskami. W szalówce na stykach desek listwy. Szczyty o-
szalowane poziomo. Dach łamany, wielopołaciowy. Wieża-dzwonnica nakryta hełmem koszowym, zwieńczo-
na iglicą z krzyżem cerkiewnym na cokole. Dach nad częścią centralną i prezbiterium 2-spadowy. Na
przecięciu kalenic dach łamany stanowi podstawę wieżyczki o podstawie ośmioboku, zawierającej w
każdej ścianie prostokątne okno zamknięte łukiem pełnym. Na końcach kalenic sygnaturki o cebilas-
tych hełmach. Wieżyczka oraz sygnaturki zwieńczone cerkiewnymi krzyżami na kulach. Część korpusu
głównego oraz dwa pomieszczenia przy prezbiterium nakryte dachami pulpitowymi. Pokrycie dachu z
blachy ocynkowanej. Więźba krokwiowo-jętkowa wzmocniona stolcem i zastrzałami. Podłogi deskowe.
Strop drewniany, belkowy. Powała z desek. Schody zewnętrzne kamienne na zaprawie wapienno-cemento-
wej, wewnętrzne drewniane. Stolarka drewniana. Drzwi płycinowe, zewnętrzne 2-skrzydłowe z naswiet-
lem, wewnętrzne jednoskrzydłowe. Okna zróżnicowane w wymiarach i kształtach: prostokątne wielokwa-
terowe, półkolisty oraz prostokątne zwieńczone łukiem pełnym. Rzut: zestawiony z wielokąta z kwad-
ratem zawierającym przedsionek z dzwonnica. Prezbiterium zamknięte prosto. Wejścia: w przedsionku
- główne od zachodu, boczne od południa, trzecie w południowej ścianie do zakrystii. Bryła: roz-
członkowana z wieżą-dzwonnica w fasadzie /wieża na rzucie kwadratu/, zestawiona z przenikających
się brył o podstawach różnych wielokątów. Plastyczność bryły podkreślają dachy o różnych formach
i wysokościach. Elewacje: frontowa jednoosiowa, jednokondygnacyjna. Naroża zaznaczone pilastrami
podtrzymującymi fryz obiegający przedsionek. Zakończona gzymsiem wieńczącym. Na osi drzwi wejścio-
we z dostawionym gankiem w formie zadaszenia wspartego na słupach, boczne analogiczne, z niereg-
ularnym układem okien, dwukondygnacyjne, poszczególne kondygnacje rozdzielone cd. na wkładce,

14. Kubatura	15. Powierzchnia użytkowa	16. Przeznaczenie pierwotne	17. Użytkowanie obecne
2250m ³	280m ²	sakralne	sakralne
18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja		19. stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy, konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje)	
Po 1945 roku odnowiono elewacje /szalówka, malowanie ścian/ i wymie- niono pokrycie dachowe. Odnowiono wnętrza.		Cerkiew zachowana w stanie dobrym.	
		20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie	
		Budowlę zachować "in situ". Objąć opieką konserwatorską. Wpisać do re- jestru zabytków. Podczas najbliższych prac remontowych przywrócić dawne gontowe pokrycie dachu oraz uzupełnić ubytki fryzu w elewacji frontowej. Ewentualne remonty nie powinny naruszać bryły cerkwi, kompozycji elewa- cji oraz układu i wystroju wnętrza.	

21. Ak'a archiwalne (rodzaj akt, numer i miejsce przechowywania)

24. Uwagi różne

22. Bibliografia

1. Z.Cybulko, Trześcianka, gm. Narew. Dokumentacja historyczno-przestrzenna wsi, 1985, maszynopis WKZ w Białymstoku

25. Opracował

tekst..... Z.Cybulko XII 1985
..... imię, nazwisko, data, podpis

plany, rysunki..... Z.Cybulko XII 1985
..... imię, nazwisko, data, podpis

zdjęcia fotogr..... A.Sadowska XII 1985
..... imię, nazwisko, data, podpis

miejsce przechowywania negatywów..... BBiDZ w Białymstoku

Karta po wypełnieniu podlega ochronie na podstawie przepisów prawa autorskiego

26. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

23. Źródła ikonograficzne i fotografia (rodzaj, miejsce przechowywania, sygnatury)

27. Załączniki

1. wkładka: dodatkowe fotografie, plan syt., od. opisu,

1. Miejscowość:
TRZEŚCIANKA

2. Obiekt /nazwa jak w karcie/:
cerkiew parafialna p.w. św. Michała

3. Zawartość wkładki:
dodatkowe fotografie, plan syt., od. opisu,

od. opisu:

gzymsem profilowanym. W elewacji południowej dwa boczne wejścia; wschodnia 2-kondygnacyjna, z nieregularnym układem okien. Kondygnacje rozdzielone gzymсами. Zwieńczona trójkątnym szczytem. Wnętrze: złożone z przedsionka, szerokiej nawy w korpusie oraz części kapłańskiej wydzielonej drewnianym, architektonicznym ikonostasem z dekoracyjnymi carskimi wrotami. W części kapłańskiej wydzielone po bokach dwa analogiczne, symetrycznie usytuowane pomieszczenia o funkcji zakrystii. Instalacje: elektryczna.

Wkładkę założył: Z.Cybulko XII 1985

Miejsce przechowywania negatywów: BBiDZ w Białymstoku

